

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 12 kor. Negyedévre 3 kor.
Félévre 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:

BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket

a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.

MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Választási mozgalmak vármegyénkben.

Vármegyénkben is, mint ország-szerte megindultak a választási mozgalmak, de még nem minden kerületben történtek meg a végleges jelölések. Kétségkívül változott helyzettel állunk szemben. Eddig még nem volt eset rá, hogy a kormánytadó párttal szemben ne lett volna erős s épen azért komolyan számba veendő párt. Most így van. Három párt koalált s együtt adta a kormányt. A szabadelvűpárt feloszlott, az ujpárt s a nemzetiségi pártok pedig erős ellenzékét alkotni képtelenek. Ennél fogva a kormánytadó egyesült pártok vezetőségei könnyű szíjjel megegyezhetnek a választókerületekkel úgy, hogy politikai meggyőződésük tiszteletben tartásával történjék a központból a képviselőjelölés.

A kuriai biráskodásról szóló törvény még érvényben van, amelyben a megvesztegetés, etetés, itatás esetei vannak részletezve és a legszigorubban korlátolva, másrészt a tisztviselők illetéktelen beavatkozásának is eleje van véve.

A döntés és kezdeményezés joga ma a választók kezében van. Fényes próbaköve lesz ezen választás a vármegye közönsége politikai érettségének.

Hisszük, hogy olvasóinkat a választási mozgalmak és eredmények érdekelni fogják s azért a választási mozgalmak idejére megnyitjuk ezen rovatunkat.

Tudósításainkat az esetleges újabb jelölésekkel kiegészítve, később ismételni fogjuk. *Felkérjük tehát lapunk összes levelezőit és barátait, hogy bennünket a választási mozgalmakról továbbra is behatóan és sürgősen tudósítani sziveskedjenek.*

*

Fernbach Péter jelölése Zomborban.

Zombor szab. kir. város függetlenségi polgárai folyó hó 12-én a függetlenségi körben megtartott értekezletükön egyhangú lelkesedéssel *Fernbach Péter* nagybirtokost jelölték, aki a jelölést elfogadta.

A küldöttség felvonulása.

Folyó hó 16-án délelőtt 11 órakor a függetlenségi körből 12 kocsin vonult

fel a küldöttség zászlókkal *Fernbach Péter* képviselőjelölt lakására, hogy programbeszédjének elmondására felkérje.

Fernbach Péter képviselőjelölttel együttesen a küldöttség a Kossuth Lajos-utcán át hosszú kocsisorban a Schweidel szobor előtt nemzeti színű zászlókkal feldíszített emelvényhez hajtottak, ahol az egybegyűlték óriási éljenzéssel fogadták a képviselőjelöltet.

Mérő Ignác a zombori függetlenségi polgárok megbízásából rövid szavakban üdvözölvén a képviselőjelöltet, felolvasta a szövetkezett vezérő-bizottság nyilatkozatát és felkérte *Fernbach Péter* programbeszédének elmondására.

A vezérő-bizottság nyilatkozata.

A zombori kerület választóihoz!

A szövetkezett pártok vezérő-bizottsága kijelenti, hogy Zombor kerületben a szövetkezett pártok egyedüli hivatalos jelöltje

Fernbach Péter,

és bárki más, aki hivatalos jelöltség ürügye alatt szintén jelöltségre vállalkozik, úgy tekintendő, mint aki a szövetkezett pártoknak csak ártani akar.

Budapesten, 1906. évi április hó 14-ikén.

A szövetkezett pártok vezérő-bizottsága:

jegyzője: *Tóth János s. k.* elnöke: *Kossuth Ferenc s. k.*

Az országos néppárt elnöke:

Zichy gróf s. k.

Az országos alkotmánypárt elnöke:

Darányi s. k.

Hertelendy Ferenc s. k.,
a párt jegyzője.

*

Ezután *Fernbach Péter* képviselőjelölt emelkedett fel szólásra és a hallgatóság meg-megújuló lelkes éljenzése között a következő programbeszédet mondotta el:

Programbeszéd.

Tisztelt választópolgárok!

Mint az országos függetlenségi és 48-as párt tagja, ennek a programja alapján köszönettel elfogadom a nekem Zombor város függetlenségi pártja által felajánlt jelöltséget és ígérem, hogy amennyiben az önök bizalmából a választók többsége engem ruház föl ezen város országgyűlési képviselővel,

úgy ezen megbízatást lelkiismeretesen, az egész város lakosságának, párt, vallás- és társadalmi különbség nélkül szíves szolgáltatásban fogom teljesíteni. Igérem, hogy amennyire szerény erőmből telni fog, minden jogos igényt és kívánságot teljesíteni, a legkedvesebb kötelességemnek fogom tartani.

Programmom a régi, a változatlan. Amit alig egy év előtt ezen város polgársága előtt elvül hirdettem, abból nincs mit elvennem, nincs mit hozzátennem.

Elvem az, amit a Kossuth Lajos méltó fia vezetése alatt álló függetlenségi párt hirdet.

És ha a mai kormányban pártunk még nem is képes programját teljesen keresztülvinni, az nem tarthat vissza engem és pártunk többi hivatottait, hogy a mi tiszta függetlenségi és 48-as elveinket megvalósítani törekedjünk.

A nemzet óriási többségével együtt követelni fogom addig is, míg a nemzet összes életerőit kiszívó állandó fegyverkezés megszüntethető lesz, az önálló magyar hadsereget és ezzel együtt a létszám leszállítását még akkor is, ha a kétéves katonai szolgálat életbelép;

követelem az önálló vámterületet, nemzeti bankot, önálló külügyi képviselőt, önálló kereskedelmi, ipari és közgazdasági politikát, progresszív adót, a 100 koronán aluli jövedelem adómentességével és a létminimum biztosítását;

munkástörvényeket, amelyek a munkást a jövedelemben részesítik, jövőjét és családját biztosítják;

a tisztviselők fizetésrendezését és szolgálati pragmatikáját, hogy ne legyenek a kormányok rabszolgái;

ingyenes népoktatást, a tanítók jogos követeléseinek teljesítését, ingyenes igazságszolgáltatást, ingyenes ügyvédöket szegények részére;

a megyei és városi önkormányzat fenntartását és jogainak megvédését.

Teljes szíjjal fogok a magyar ipar és kereskedelem felvirágoztatására törekedni és támogatni azt a nemes mozgalmat, amely a tulipán jelében minden magyart arra kötelez, hogy csak magyar árut vegyen.

Zombor szab. kir. város polgárságának tekintélyes része szerb nemzetiségű lévén, különös súlyt helyezek arra, hogy itt nyiltnan kijelentsem, hogy helytelenítem azokat a törekvéseket, amelyek szép hazánk összes lakosai közt a felekezeti és nemzetiségi békét meg akarják zavarni.

A függetlenségi program a szabadság, egyenlőség és testvériség demokratikus elvein alapulván, annak leghetelmesebb tényezőjét: a legradikálisabb általános, titkos, egyenlő

és községenkénti választójogot és a választókerületek új beosztását követelem.

Mint láthatják uraim, csak azt hirdetem, amit eddig. Mindazonáltal óriási különbség van a mai és a múlt évi állapot közt.

Diadalmas lobogónk ma ott leng a közélet legerősebb bástyáin. Bevonult a becsület és a tiszta kéz kormánya a korrupció helyébe.

És hogy ezen örvendetes haladásainkat a népjogok teljes kivívása mellett mielőbb a függetlenségi elvek tökéletes győzelmé kövesse, arra kérem a magyarok istenének segítségét.

Az éljenzés elcsillapultával dr. Jovánovits József a „Bácsmezei Függetlenség“ szerkesztője bunyevác nyelven ismertette a programbeszédet, utána dr. Pataj Sándor magyar nyelven mondott egy tetszéssel fogadott beszédet.

Kossuth Ferenc üdvözlése.

A népgyűlés Kossuth Ferencet táviratilag üdvözölte ezután.

Az egybegyűltek a Kossuth-nóta eléneklése után a függetlenségi körbe vonultak vissza.

Bankett.

A zombori függetlenségi párt tagjai Fernbach Péter képviselőjelölt tiszteletére a Szemes-féle vendéglőben igen sikerült bankettet rendeztek, amelyen mintegy 200-an vettek részt.

Tósztok.

Fernbach Péter képviselőjelöltre Mérő Ignác magyarul, dr. Jovánovits József bunyevácul mondott felköszöntőt, amelyekre Fernbach Péter, a jelen voltak lelkes éljenzései között, köszönetet mondva a beléje helyezett bizalomért, beszédét a haza éltetésével fejezte be.

Felköszöntőt mondtak még Zombor város hazafias hölgyeire Prokópy Imre, Szilávy Péter és dr. Donoszlovits Vilmos.

A bankett a késő éjjeli órákban ért véget.

*

Regőcél és ujverbászi választókerület polgárságának mintegy 150—200 tagu küldöttsége tisztelgett f. hó 16-án délelőtt fél 11 órakor dr. Balogh Ernő ügyvédnél, a vármegyei függetlenségi párt ügyvezető alelnökénél, hogy neki a regőcei képviselőjelöltséget felajánlja. A küldöttséget Burányi Ferenc dádodi tanító és Hahner János regőcei birtokos vezette. Hahner János beszédének elhangzása után dr. Balogh Ernő hosszabb beszéd kíséretében kijelentette, hogy a jelöltséget elfogadja és kérte a megjelenteket, hogy tartsanak ki mellette a függetlenségi eszmék kivívásában.

Ezután a regőceiek küldöttsége Fernbach Péter programbeszédének meghallgatására a Schweidel-szobor elé vonult fel.

Mint ujabban értesülünk, dr. Balogh Ernőnek az ujverbászi függetlenségi polgárok is felajánlották a képviselőjelöltséget, amit dr. Balogh Ernő a regőcei kerület képviselőjelöltségének elejtésével örömmel fogadott el és ahol a szövetkezett pártok központi szervező bizottsága őt mint függetlenségi és 48-as képviselőjelöltet hivatalos jelöltként fogja támogatni.

Az országos függetlenségi és 48-as párt dr. Balogh Ernőhöz a következő levelet intézte:

Nagyságos

Dr. Balogh Ernő urnak
ügyvéd Zombor.

A függetlenségi és 48-as párt végrehajtó-bizottsága nem a regőcei választókerületbe, hanem az ujverbászi választókerületbe jelöli Önt hivatalosan. Erre vonatkozólag az ujverbászi választókerület polgáraihoz intézett értesítésemet ide melkélve megküldöm.

Hazafias üdvözléssel:

Kossuth s. k.

Baja. A bajai függetlenségi párt f. hó 16-án, husvét hétfőjén megtartott népes értekezletén egyhangu lelkesedéssel dr. Rajk Aladár volt országgyűlési képviselőnek ajánlotta fel újra a jelöltséget függetlenségi és 48-as programmal. Ellenjelöltje eddig nincs.

A bácsalmási választókerület Lázár Pál volt képviselőjét hívta meg a jelöltségre függetlenségi és 48-as programmal. Ellenjelöltje eddig nincs.

A regőcél választókerületben országgyűlési képviselőjelöltté, a központi szövetkezett pártok szervező bizottsága hivatalos jelöltként dr. Ábrányi Kornélt néppárti programmal léptette fel. Ellenjelöltje Lányi Mór a szabadkai közgazdasági bank elnöke függetlenségi és 48-as párti programmal.

Zombor. Fernbach Péter függetlenségi és 48-as programmal. Ellenjelölt Jócsák Kálmán szocialista. A szerb radikálisok folyó hó 5-én megtartott értekezletükön kimondották, hogy Fernbach Péterrel szemben nem állítanak nemzetiségi jelöltet.

Magyarkanisai választókerületben egyhangulag dr. Lovászy Márton volt képviselőt, a „Magyarország“ felelős szerkesztőjét jelölték függetlenségi és 48-as programmal. Ellenjelöltje eddig nincs.

Zenta. Dr. Lovászy Andor volt képviselőt újból jelölték. Ellenjelöltje még eddig nincs.

Apatini választókerületben ismét gróf Vigyázó Ferenc lép fel hivatalos jelöltként alkotmánypárti programmal. Ellenjelöltje nincs.

Hódsági választókerületben hivatalos jelöltként Zundl Péter kanonok lép fel néppárti programmal. Ellenjelöltjei: Ertl János volt képviselő alkot-

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

Poéta és virág.

Ezt a néhány virágot összekötve szépen Hozzad küldöm, beszéljen következőképen:

- Aki küldött — szegény árva —
- Nem ismer már önmagára.
- Arra kéret — áldjon az ég —
- Viselj minket ma este még!
- S ha a pirost látja rajtad,
- Jelentse azt, amit ajkad
- Letagadott: hogy szereted!
- Barátsággal, ha beéred:
- Viseld csak a hófehéret;
- Szived választása:
- Élte vagy halála.

Szerény kis virágok,
Esdeklő szavamat
Biztam most rátok!
Választ is ti hoztok:
Piros: az életem,
Fehér: a halálom!
Mondjátok — választát
Szívzörongva várom.

A színészet és a szinpad történetéből.

(A zombori Szabad Lyceumban előadta Prokópy Imre.)

(Folytatás.)

A rómaiak szinpadával és színészetével gyorsan végezhetünk, mert sohasem volt önálló jelentősége. Legjobb alkotásaiban sem volt más, mint a görög mintáknak szolgáló utánzása és néha-néha a latin viszonyokra való alkalmazása. Látjuk ezt már a római színháznál is, mely jóformán mindenben megtartotta a görög színháznak az alakját, architekturáját és beosztását. Alig akad néhány szóra érdemes eltérés. Így pl. elmaradt a nézőtérnek a szinpadtól való határozott elválasztása, úgy hogy a közlekedő folyosók elhagyásával a nézőtér a színházi épülettel közvetlenül összeért. A szinpad nagyobb mélységet nyert, ami a közreműködők nagyobb száma és a köztársaság vége felé, de még fokozottabb mértékben a császárság alatt kifejtett hallatlan pompa miatt vált szükségessé. De ugyanakkor csökkent a magassága, mert sok esetben az orchestrát is nézőtérnek rendezték be. Az aránylag legnagyobb és

legalább némileg eredeti változtatás a függönynek az alkalmazása volt, melyet 133 óta K. e. használtak. Ezt a gyakran igen díszesen kiállított függönyt az előadás megkezdésekor a mi színházainkban divó szokástól eltérőleg egy mélyedésbe süllyesztették, szünet alatt vagy a darab végén pedig felhúzták. Súlyt helyeztek továbbá a közönség kényelmére is, amennyiben a nézőtér fölé óriási ponyvákat feszítettek, a folyosókat, lépcsőket az előadás alatt többször felöntözték és virágokkal teleszórták.

A színészet terén is alig találkozunk egy-két számbavehető újítással. Ilyennek minősíthetjük talán azt a körülményt, hogy az előadók számát szaporították, legalább annyira, hogy a fontosabb szerepeket mind külön színésznek oszthatták ki. A rómaiaknál vonult be a nő a szinpadra, a köztársaság korában még csak a mimusban, egy könnyű fajta, trágárságokkal és kétértelműségekkel fűszerezett bohózat féle vígjátékban, de a császárság alatt már valamennyi drámai műfajban. Az összes római színésznők között a leghíresebb, de egyszersmind a legszeméremtelenebb Theodóra volt, aki a K. u. 6-ik

mánypárti és dr. Offenberger Jakab függetlenségi programmal.

Újverbászi választókerületben dr. Balogh Ernő hivatalos jelöltként függetlenségi és 48-as párti programmal. — Dr. Balogh Ernőt tegnap dr. Rényi József topolyai orvos, kerületi pártelnök vezetése alatt az újverbászi kerületből 50 tagu küldöttség kereste fel és felajánlotta a jelöltséget. Ellenjelöltje nincs.

Óbecsei választókerületben Mihajlovics Endre hivatalos jelöltként alkotmánypárti programmal. Ellenjelöltjei: Matkovits Béla függetlenségi és dr. Prodanovits Zsivkó nemzetiségi programmal.

Bácstóvárosi választókerületben Adamovits István a központ hivatalos jelöltje néppárti és ellenjelöltje dr. Manojlovits Vládó nemzetiségi programmal.

Kölpényi választókerületben gróf Bethlen Oszkár függetlenségi, ellenjelöltje Hodzsa Milán volt képviselő nemzetiségi programmal.

Titeli választókerületben dr. Musiczky Döme nemzetiségi programmal. Ellenjelöltje eddig nincs.

Ujvidéken gróf Teleky Arvéd függetlenségi és 48-as párti programmal. Ellenjelöltje eddig nincs.

Kerényi választókerületből még értesítésünk nincs.

Kivándorlás és egyebek.

Elődeink bizonyára kinevették és kigunyolták volna azt, aki azt merete volna jósolni, hogy a bőtermő és gazdag Alföld színe-java: a televényes rórnaság, az ország „életára“ eléri azt az időt, hogy lakóit nem képes elartani; — hogy a jó módhoz, jó élethez szokott, de a munkát is szerető nép

majd fölveszi a vándorbotot és messze idegenbe megy napi kenyeret, megélhetést keresni.

És ime manapság már itt vagyunk. Most már nemcsak a silányan termő és kopár felvidék népe, nemcsak a nagy városok fölöslege kel világotra, de izmos kezébe veszi a gazdag, kalászszal ékes, Alföld derék, jóra való munkás népe is a vándorbotot és elhagyva apái ősi hajlékát, elmegy abba a messze bizonytalanba, ahonnan dicsekedve még kevesen, igen kevesen tértek vissza.

És ez a kivándorlás, mint valami ragadós láz terjed országosan az emberek között, mint egy felkapott divat ragadja magával a gyöngét és erőset egyaránt és nincs emberi hatalom, nincs eszköz, amely megakasztaná ezt a görgeteget.

De nem is szabad megakasztani erőltetett korlátozással, mert hiszen — amint beigazoltan áll előttünk — nem hiúság, nem kétes kalandvágy és nem is a hirtelen való meggazdagodás izgató óhaja vonja ki zömét testvéreinknek a hideg idegenbe, hanem a biztositottnak látszó megélhetés, a remélhető állandóbb kereset és a nemes munka utáni vágy.

És mert ott a távolban, az idegenben is csak az boldogul, aki szeret dolgozni, aki meg fogja komolyan a munka végét, így az a legaggasztóbb, hogy a legjobb munkaerők hagyják itt a szent hazai földet.

Eme kivándorlási láz a gazdag Bácskában is erősen szedi áldozatait. Mindig volt, hogy évente egy-két önmagával meghasonlott ember elhagyta városainkat, megyénket és szerencsét próbálni idegenbe ment, de az utóbbi időben iparosok és földmivelő munkások között egyaránt tömegesen vették ut-

jukat a külföld felé és az itthon maradtak körében is erősen terjed a vágy az eltávozásra.

Érdekes jelenségül jegyezhetjük föl, hogy a nép egyszerű fiai a német és angol nyelvtanokat tanulmányozzák és szerzik meg, hogy abból ez idegen nyelveket némileg elsajátítsák. Rövid időn belül feltűnő nagy számban forog közkezen ilyen nyelvtan megveszerte és nyilvánvalóan azért veszik meg, hogy előkészüljenek a kivándorlásra, amire bőbeszédű ügynökök is csábítják a megye munkabíró népét.

Kivándorlásra hívogató prospektusok forognak közkezen, ágensek forognak, járnak a nép között, akik csoportokban szállítják külföldre a népet, a mi véreinket.

Elüljáróságaink, ha körültekintők, naponta láthatnak megbizottakat, akik Németországba csalogatják a munkás népet, főleg fiatal leányokat, hogy ott mezei munkára alkalmazzák őket. Német és lengyel nyelvű szerződéseket íratnak alá, amelyet nem is ismernek, nem is ismerhetnek, de mit is törődik azzal az az ügynök, csak ha ő a koronákat, a közvetítő díjakat zsebre vágta a szegény idegenbe vágyóktól.

Hát megakadályozni senkit sem lehet abban, hogy ki, hol keresse az ő megélhetését és hol szerezzen magának foglalkozást, de bizonyára szoros érdekében van a hazának, hogy fiai önmagának megtartsa és megélhetésükről gondoskodják.

Mert hogy a kivándorlottak nagy része elvesz a megyénkre, el a hazára, az bizonyos. Hiszen nap-nap után olvashatjuk, hogy hányan pusztulnak el az idegenben, hogy mily sanyaruságon

században mint Justinianus császár neje a byzanci birodalom trónjára került. S mi még beszélni merészkedünk egy modern színészről szerencséséről és carriére-jéről, ha nagyritkán egy kopaszodó grófocskát vagy egy pöffeszkedő bankárt kerített hálójába.

A római színészek kezdetben nem használták az álarcot. Plautus és Terenzius, a két leghiresebb római vigjátékiró is ily irányban irták darabjaikat. Roscius, Ciceró testi-lelki jó barátja, a latinok legnagyobb színésze volt az, aki banda szeme miatt elsőnek vette igénybe az álarcot és többi kollégáira is szinte rátukmálta. Ez a Roscius egyébiránt mindenképen kiváltságos ember volt. Mig társait a világ lenézte és megvetette, mert többnyire rabszolga sorból kerültek a színpadra, addig ő korának legelőkelőbb embereivel intim viszonyban állott s olyan honoráriumot huzott, melyekért akár-melyik primadonna is megirigyelhetné. Minden egyes fellépéséért körülbelül 840 koronát kapott, évi jövedelme pedig átlag 120,000 koronára rugott.

A köztársaság idejében a különböző drámai művekben játszó színészeket aszerint,

amint a tragédiában, a fabula palliátában, a fabula togata vagy az atellanában és a mimusban felléptek, műfaj szerint különválasztották. A császárság korában azonban a histrió neve (mimi, Atellanorum actores, saltatores stb.) alatt egy kalap alá foglalták őket, noha ez az elnevezés azelőtt csak a tragédia és a vigjáték szereplőit illette meg.

A római színészek voltak az elsők, akik sugót szegődtek, aki azóta hűséges és tegyük mindjárt hozzá, nélkülözhetetlen tagja minden színtársulatnak. Ő nálunk találkoztunk legelőször a claque-kal is. Így pl. Néróról, a műkedvelő császárról, — határozottan tudjuk, hogy 5000 markos suhancot fogadott fel, akik csoportokra felosztva, adott jelre a rengeteg színház különböző helyeiről a legzajosabb tetszésnyilvánításokkal halmozták el a dilettánskodó cézárt.

A római színi előadások aránylag rövid idő alatt elfajultak. A színházat mindinkább az aréna váltotta fel. Ez az elfajulás karöltve járt a játéknapok gyors megnövekedésével. Már a köztársaság alatt 66 napot fordítottak különféle játékokra, közülök 48-at a színi előadásokra. A császárok korában,

amikor a panem et circenses jelszó járta, 175 játéknap közül 101 jutott a színháznak.

A tragédia ebben az időben már pusztán látványossággá vedlett, amilyent manapság megközelítőleg a párisi Théâtre du Châtelet és 1—2 londoni színház nyújt, a finomabb vigjátékot pedig egészen háttérbe szorította a mimus, melyben az érzéki ingereket hajhászó tömeg egyebek közt a színésznek teljes levetkőzését követelte. A színház most már nem volt kulturintézmény, hanem a szerelmesek találkozó helye. Hiszen már Ovidius is a színházat ajánlja a kalandok után sóvárgóknak, mert ott bő anyagot találnak akár muló időtöltéshez, akár tartós szerelemre.

Az imént jelzett féktelen realizmusnak még más csattanó példáját is megőrizte a történelem. Így Domitianus császár (81—96.) egy rablóvezér szerepében felléptetett egy halálraitelt rabszolgát, ezt az előadás folyamán a nagyobb hatás kedvéért keresztre feszítették és medvével széttépette. Egy 6-ik századbéli színházi jelentés, amelyről a Syrakusból való Prokop tesz említést, pedig így szól: „Polgártársak! Ariane ebben a

esnek át, hogy hányan jönnek haza lerongyolódva, betegesen és csalódva.

Hogy mily eszközökkel lehetne elejét venni a kivándorlásnak, arról most nem kívánunk hosszasan írni, de az bizonyos, hogy leghathatósabb módja ennek az, ha munkát, keresetet biztosítunk a mi fiainknak ide haza, megszokott otthonuk közelében.

Óva intjük polgárságunkat, a kétes szerződések aláírásától, az ismeretlen idegenbe való vándorlástól, annál is inkább, mert hiszen éppen megyénkben és közel környékén a nyiló tavasszal nagyobb szabású munkálatok indulnak meg, ahol a törekvő ember illő foglalkozást lelhet. Itt lesznek a megyei műutak kiépítése, a rétek eltöltése, ármentesítése, azután megvalósulás felé közeledik a hazai gyáripar fellendítése, ebből pedig bizonyára Bácskára is jut.

*

A kivándorlásról írva még egy érdekes jelenség jut eszünkbe.

Míg a mi munkát szerető fiaink nem találnak itthon foglalkozást és megélhetést — legalább ez a panasz! — addig hozzánk tömegesen hozzák az idegen fiukat iparos tanoncokul.

Megyénk egyes városaiban a horvátországi inas gyerekeknek egész kolóniájuk van. És így van az egész Alföldön. Például csak magában Baján száznál több horvát és szerb fiu van mint iparos tanonc szerződötve. Zomborban, Zentán, Obecsén is közel 40—50 inas van, akiket mesterekhez szerződötett az a horvátországi zágrábi szövetkezet, amely a fiukat elhelyezi. Az inasiskolákban egész külön osztályt töltenek meg itt-ott ezek az idegenből jött, magyarul egy szót sem tudó iparos tanoncok.

darabban menyasszonyi szobájába fog visszavonulni; Bacchus, aki az istenekkel dőzsölt, meg fogja őt lepni s ez alkalommal a nászéjszaka intimitásait is be fogja mutatni. Igazán kíváncsi vagyok, hogy ezt a jelentést a zombori színügyi bizottság hány nagy P betűvel kísérte volna!

Még ugyanebben a században végkép megszüntek Olaszországban a színházi előadások. A keleti császárságban pedig a színeszek a cirkusz artístáival olvadtak össze. Elfajzott utódaik különböző nevek alatt (balatrones, buffones, ioculatores, ludiones, nebulones) zeneprodukciókkal, szemfényvesztő mutatványokkal és parázna bohózatokkal szórakoztatták a minden erkölcsi érzésből kivetkőzött, léha tömeget.

A rohamosan terjedő és egyre jobban elhatalmasodó keresztény egyház eleinte sanda szemmel nézte a letűnt pogány világ e kőbor alakjait, kik ördögös boszorkányságaikkal veszélyeztetni látszottak az ujdonsült hívők lelki békéjét.

(Folyt. köv.)

Hát mi ez?

A mi helybeli gyermekeink nem mennek az iparos pályára, vagy nem alkalmasak arra, hogy ennyi idegenből jött inas van a mi bácskai mestereink műhelyeiben?

Hozunk idegenből tanoncokat és a mi fiaink kimennek Amerikába, Németországba, mert itthon nem élhetnek meg. Hát nem ferdeség ez?!

És különös. A mesterek szivesebben veszik az idegen fiukat, mert — úgy mondják — azok szorgalmasabbak, kitartóbbak és megbízhatóbbak és ami fő: kisebb igényűek.

Hát ez lehet, de ki lesz a mi iparosunk — segéd úgy mint mester — ha az idegenből hozott új nemzedék kiképzés után visszatér hazájába?

Oda jutunk, hogy az idegent kiképezzük, erősítjük s mi magunkat gyöngítjük.

Bizony jó lesz ezek fölött kissé elmélkedni és azoknak, kiknek módjukban van, mind a két anomálián segíteni! . . .

—s.—

H i r e k .

Kinevezés. A pénzügyminiszter Aczél Aurél zentai adótitkárát a deltai járási számvevői teendőik ellátása iránti megbízatással, a temesvári pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghöz pénzügyi szemellenőrré végleges minőségben kinevezte.

Kinevezés. A szabadkai áll. tanítónőképző intézethez Barkáts Mária, az „Erzsébet Nőiskola” felsőbb leányiskolájának rendes tanítónője igazgatónőnek neveztetett ki.

Vármegyei közgyűlés. Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága Vojnits István alispán elnöke alatt folyó hó 19-én rendkívüli közgyűlést tartott, amelynek egyedüli tárgya ő es és apostoli királyi felségének az 1906—1911-iki országgyűlés egybehívására vonatkozó meghívó levelének meghirdetése volt. A tisztviselőknél és egy két bizottsági tagon kívül senki sem volt a teremben. A meghívólevelét kiadott a központi választmányának a szükséges intézkedések megtétele végett. A jegyzőkönyv nyomában hitelesített. A közgyűlés 5 percig tartott.

Megjutalmazott orvosok. Dr. Székely Mór boldogasszonyfalvai és dr. Schwarz Adolf nádaljai községi orvosokat a trachomások sikeres gyógykezeléséért a belügyminiszter 200—200 koronával jutalmazta meg.

Jutalmazás. Borovszky Kornél, dunagálói községi jegyzőt az 1905. évi utadó behajtása körül tanúsított tevékenységeért Bács-Bodrog vármegye alispánja 30 korona pénzbeli jutalomban részesítette és szorgalmáért teljes elismerését fejezte ki. Nevezett jegyző az újvidéki járás igen közkedvelt egyénisége, hivatásának él, szorgalmas, tevékeny és igen ügybuzgó tisztviselő.

A zentai hid ujjáépítése. A kereskedelemügyi miniszteriumban néhány nap előtt volt a zentai Tiszahid építésére vonatkozólag benyújtott ajánlatoknak nyilvános tárgyalása. A hid kb. 300 méter hosszúságú lesz, három 96 méteres nyílással és egy kisebb 12 méteres nyílással a zentai oldalon. A legkedvezőbb ajánlat az alépitvényre nézve Zsigmond Béla mérnöké, a felépitvényre pedig a Schlick, Danubius és az osztrák államvasutársaság egyesített ajánlata volt. Az ujonnan épített hidat 1907. szeptemberének végén akarják átadni a forgalomnak.

Topolya lángokban áll.

Topolyai tudósítónk táviratilag jelenti, hogy a község lángokban áll. A járás főszolgabírája, Császár Péter a járásbeli községek tűzoltóit táviratilag koncentráltta a tűz elfojtásához. A szélvihar iszonyuan dühöng, ami nagyban akadályozza a tűzoltókat az oltásban. A pusztító elem eddig 30 házat hamvasztott el, de mindezeig lokalizálni nem sikerült.

Eljegyzés. Ackermann Sándor, lapunk kiadóhivatalának alkalmazottja eljegyezte Törő Katica kisasszonyt Jeszefőldről.

Sipos Jenő zombori fiatal, törekvő iparos eljegyezte Schwimmer Berta kisasszonyt, Schwimmer Márk leányát Szabadkán.

Kovács János, a salgótarjáni közsébbánya r. t. telep tanítója eljegyezte Dekay Mariskát, Dekay Lajos és Bartos Erzsébet leányát Kisszállásról.

Bérmálás. Városv Gyula kalocsai érsek, mint már lapunkban megemlékeztünk, a pünkösdi ünnepek után a palánkai, részben a bácsi esperesi kerületek, valamint Újvidék város plébánia híveit fogja meglátogatni és gyermekeiket ugyanakkor a bérmálás szentségében részesíteni. Atyai szeretettel kéri a papságot, hogy a bérmálások kellőképpen előkészítve ájtatos hangulatban járuljanak a bérmálás szentségéhez. Kéri továbbá a papságot, hassanak oda, hogy minden fátylas, zenés, énekes díszfelvonulások és kirándulások, továbbá a rendezendő bankettek és étkezések alatt szokásos felköszöntők teljesen elmaradjanak. — Uti programja a következő: Junius 5-én reggel 9 órakor indulás Kalocsáról vasuton, délután 5 óra 4 perckor érkezés Szépligetre. Junius 6-án Szépligeten fél 8 órakor esendes mise, utána rövid szentbeszédet mond és bérmál (egy óra alatt körülbelül 550 et bérmál) délután vasuton, esetleg kocsin Párisra megy. Junius 7-én Paripáson szentmise, egyébként mint Szépligeten, délután Bácsujfalura utazik. Junius 8-án Bácsujfalun, mint Szépligeten, délután Bácsba megy. Junius 9-én Bácsban, miut Szépligeten, délután Vajszkára érkezik. Junius 10-én Vajszkán, miut Szépligeten, délután Bogyánba megy, ahol szentbeszédet mond, bérmál és ahonnan hálásra Palonára távozik. Junius 11-én Palonán reggel szentmisét mond, beszédet tart, utána bérmál és ebédre Bácsujlakra megy, ahol ugyanaz nap délután beszédet mond és bérmál, amelynek végeztével hálásra Dunabökénybe távozik. Junius 12-én Dunabökényben, mint Szépligeten Ebéd után Bácsóvárosra utazik, ahol beszédet mond, bérmál és meghál. Junius 13-án reggel szentmise után a szépligeti vasuti állomásról Kalocsára utazik, ahol a következő két napot tölti. Junius 16-án reggel vasuton indulva Kalocsáról Palánkára utazik, ahova délután 6 óra 50 perckor érkezik meg. Junius 17-én Palánkán reggel fél 9 órakor énekes misét és szentbeszédet mond, majd 12 óráig bérmál. Délután a bérmálást este 6 óráig folytatja. Junius 18-án reggel szentmise után esetleg még bérmál, melynek végeztével ebédre átrándul Borócsra, ahol szentbeszéd után bérmál és hálásra Dunacsébre utazik. Junius 19-én Dunacsében reggel fél 8 órakor szentmisét és beszédet tart, amelynek végeztével bérmál és délután Újvidékre utazik, ahol junius 20-án és 21-én bérmál és 22-én a gyorsvonattal Kalocsára visszautazik.

Esküvő. Dr. Zsigmond Gyula szolgabíró folyó hó 17-én esküdött Apatinban örök hűséget dr. Strone Ferenc orvos leányának, Arankának. Az új házaspárnak tartós és zavartalan boldogságot kívánunk.

Kivándorlási felügyelőségek. A belügyminiszterium a kivándorlás szabályozása és ellenőrzése céljából kivándorlási felügyelőségek szervezésén dolgozik. A belügyminiszterium a kivándorlás ellenőrzésére több megyére és városra kiterjedő hatáskörrel állami anyakönyvvezetőket fog kinevezni.

Láttamozott alapszabályok. A belügyminiszter a Bács-Bodrog vármegyei Irodalmi Társaság alapszabályait a bemutatási záradékkal ellátta.

Kossuth Ferenc miniatűr-szobra. Azon a nevezetes napon, mely nekünk a minisztériumot adta, a „Bristol” politikai szalldóban egy mellszobor lett mintázva, melyhez Kossuth Ferenc Hacker kereskedelmi tanácsosnak egy tleést engedélyezett. Dacára annak, hogy Kossuth ezen felvételhez csak igen rövid időt fordíthatott, az archasonlatosság meglepően sikerült. A Kossuthnak átadott eredeti szobor után Hacker Mór, kir. udvari szállító fémgárában kinaezüstből készült mellszobrok 3 koronáért Budapesten, Váci-utca 36. sz. a. kaphatók. A cég a tiszta jóvedelmeit a magyar hírlapírók jótékony berendezéseinek utalja át és feltételeztetik, hogy e nagy hazafi jól sikerült mellszobor egy magyar házban sem fog hiányozni.

A Magyar Védő Egyesület zombori fiókegyesületébe belépett tagok névsora (II közlemény.) Vértesi Károly ivén (folytatás): Berkes Zsiga dr., Csapó Samu, Cserniczy Andor dr., Csillás Béla, Darázi Márk, Donoszlovits Vilmos dr., Fernbach Péter, János Gusztáv, Heindlhofer Róbert id., Heindlhofer Róbert ifj., Kerényi Sándor, Kulits Márton, Lithway Béla, Markovits Ferenc ifj., Mihályi János, Neumann Jakab, Szemes József, Schlieszer Sándor, Vaál Antal, Virter Kálmán. — Zsulyevits Ernő ivén: Zsulyevits Ernő. — Balassa Szilveszter ivén: Auspitz Rezső, Balassa Szilveszter, Bauzi János, Boldog Imre, Brnyadzsia János, Csik István, Erdélyi Ferenc, Farsang György, Gálly István, Gyenes János, Gyenge János, Habram János, Hauke Ágost, Horváth Péter, Keller Jakab, Klein Albert, Kontsek László, Kovacsik Imre, Löwy Testvérek, Mayer Alajos, Matin Antal, Mikla István, Mikosevits József, Pap István, Robotka Imre, Ruff Lajos, Schwerer József, Szabó József, Szekeres Ferenc, Vlach János, Zsubory Antal. Eddig összesen 103. (Folytatjuk.)

Tűz. Bezdánban folyó hó 16-án, husvét másodnapján délelőtt ismeretlen okból tűz ütött ki, amely a nagy szélben oly rohamosan terjedt, hogy a bezdáni tűzoltóság a legnagyobb erőfeszítéssel sem bírta a tüzet lokalizálni. Csakhamar megjelent a szomszédos Küllöd község tűzoltósága és a bezdáni tűzoltósággal együttesen óriási erőfeszítéssel sikerült a tűznek gátat vetni. Hét ház és több melléképület esett a tűz áldozatául.

Kőműves-sztrájk. A Topolya községben építendő új templomnál dolgozó kőműves munkások béremelést, munkaidő csökkentést és hosszabb déli pihenőt kívántak. Ezen kívánságukat küldöttségileg adták elő Molczér Sándor munkavezető építésznek s kijelentették, hogy az esetre, ha követeléseiket nem teljesítik, sztrájkba lépnek. A mostani fix fizetésen felül, amely napi 2 kor. 80 fillér és 4 kor. között váltakozik, még óránkénti 06 fillér bérjavítást kérnek, követelik a mostani 10 és félórás munkaidőnek 10 órára való leszállítását s a déli egyórás ebéidő helyett másfél órát. Ezen követelésekre nézve Molczér Sándor odanyilatkozott, hogy folyó hó 17-től kezdve, ha naponként egy órával többet dolgoznak, megkapják a napi 10% béremelést és déli másfél órás ebéidőt. Miután a kőművesek ezen feltételeket nem fogadták el, a munkából elbocsájtattak. A sztrájkba lépett kőműves legényeken kívül még néhány kőműves dolgozik a templomnál, mert a munkát csak a kőműves szakszervezetnek tagjai szüntették be. Hasonlóképp sztrájkolnak a más, kisebb építésnél foglalkozó ácsok, kik a szakszervezet tagjai.

Mészárlás a tanyán. A husvét, a lelkek örömteli felszabadulásának ünnepe, rettenetes bűnbe vitt egy házas embert. Kádár Károly volt csendőr, aki erdészeti szakiskolát végzett, most pedig többszörös rablógyilkos. Szegedről Szabadkára hazatérőben a királyhalmi tanyán hajnalban bekopogtatott Kardos Vilmos kereskedőnél, azzal, hogy vásárolni akar valamit. A kereskedő ajtót nyitott s egy-két perc múlva már vége volt. Kádár a gyantlan embert előbb hátulról fejbe ütötte egy vassulylyal, aztán a pultra szoritva, rátérdelve, a bicskájával elvágta a nyakát. Meggyilkolta vassulylyal hamarosan a kereskedő áldott állapotban volt fiatal feleségét is, aki gyertyával

jött be a boltba. És szerencsétlenül járt Kardosék tizenkilenc éves cseléje, Forró Mária, aki hősiessé önfeláldozással rontott be egymaga az üzletbe, miután hirtelen nem kapott a szomszédságból segítséget. Asóval tört rá a nagy erejű rablógyilkosra, aki éppen a fiókban kotorászott, ahol azonban alig volt tizenöt forint. A volt csendőr lefogta a leányt:

— Hol tartja a gazdád a pénzét; megmondod, mert különben meghalsz! Ha utbagazítasz, nem bánlak.

A leány esküdözött, hogy Kardosnak minden pénze áruba van fektetve, mire a rabló dühében az asóval félholtra kaszabolta. A rémes munka után Kádár futásnak eredt, de délelőtt már elfogták a csendőrök. Bevallotta tettét. Ajándékot, pénzt akart hazavinni Szabadkára a feleségének. A derék cselédleányt haldokolva találták meg gazdájának és feleségének holtteste mellett.

Vissza Németországból. Óbecséről is nagy reményekkel indult egy pár csoport Németországba, hogy ott munkát kapjanak. Az ügynökök élénk színekkel és rózsás reményekkel kecsegtették a népet, akik felisültek annak. Most azután szomorú tapasztalattal gazdagodva tért vissza három csoport munkás és panaszzal, hogy mennyire félre lettek vezetve és becsapva. Elbeszélésük szerint a rossz lakás mellett táplálkozásuk sem volt kielégítő és a nagy, terhes munka mellett alig kereshettek többet naponta, mint 60 krajcárt. Ennyit, sőt többet idehaza is megkereshetnek és legalább itt vannak az édes haza ölen, a szülői föld megszokott légkörében ismerősök, jó barátok közepette, ahol résztvevő szivre találhatnak s nem tekintik még sem őket úgy, mint dolgozó jószágokat. Ott csak szám szerint ismerik a munkást s nem mint lelkes embereket. Ebből a szomorú tanulságból ki-ki levonhatja az okulásait.

Bérmozgalom. A bajai szobafestő- és mázósegedek kérvényt adtak be a szobafestő és mázó-ipari szakcsoporthoz, amelyben bérjavítást kértek. A segédek állítólag oly súlyos feltételeket szabtak a munkaadóknak, amelyeket azok teljesíteni képtelenek. Miután az iparosok a segédek kívánságait nem teljesíthetik, a segédek munkáját is maguk fogják elvégezni.

Magyar-osztrák kiállítás lesz Londonban május havában, ez a kiállítás a hazánk és Nagy Brittanía, valamint annak gyarmatai között fennálló üzleti forgalomra nézve rendkívül fontossággal bír; e kiállítás látogatóinak is úgy kereskedelmi, mint általános szempontból sokféle tanulságot fog szolgáltatni. Bővebb felvilágosítással szolgál a szegedi kereskedelmi és iparkamara.

Bizony, bizony, akit március megkímél, azt elviszi április, enyheleg ollyik beteg, ha megkönnyebbül. De még a veszedelmes április is bizonyosan eltelik, a nélkül hogy e baljóslatu, enyheleg közmondást beváltaná, ha a beteg idejében megbízható s biztos hatású szerhez folyamodik. Hogy Thierry gyógyszerész balzsama kiválóképpen ilyen szer, bizonyítja az ezernyi eredeti hálálkodó levelet tartalmazó füzet, melyet Thierry gyógyszerész (Pregrada, Eohitsch mellett) kívánatra ingyen és bérmentve megküld mindenkinek. Minden beteg okvetlenül olvassa el a mai hirdetést: Thierry balzsama stb. és rendelje meg a balzsamot.

Szerkesztői üzenetek.

Riga. Az új csillag c. tárcát, s esetleg az Emlék c. verset alkalmissal közöljük. A többi nem üti meg a mértéket.

Egy megfigyelő asszonynak. Megfigyeléseit szives-örömet közöljük. Lapunk hátsólapjait a jövőre nézve is készséggel rendelkezésére bocsátjuk. Tán a lapunkban már jelzett s a megvalósulás felé közelgő női kereskedelmi tanfolyamról is nyilváníthatná véleményét. Tulipános üdvözlését szivesen viszonzozzuk.

„Hony soit...” Versében főképp az nincs meg, ami a verset verssé teszi. Nem közölhető.

HIRDETÉSEK.

Házeladás.

Az Eötvös József-köruti 4. számú ház, mely 5 szoba, 2 konyha, 1 éléskamra, széles folyosó, tágas pince, 1 kamra és 1 félszorból áll, **szabad kézből eladó.**

Bővebb felvilágosítást ad a városi adóügyosztály 21. számú szobájában lévő tulajdonos.

3-1

211. szám. 1906.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. kir. járásbíró 1906. évi V. 399. számú végzése következtében dr. Urbach Lajos budapesti lakos ügyvéd által képviselt Brázay Kálmán budapesti lakos cég javára Dzsinitz Illés csonoplyai lakos cég ellen 338 korona 62 fillér és járuléki erejéig 1906. évi március hó 22 én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1000 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: különféle rőtösáruk nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró 1906. évi V. 399/2. számú végzése folytán 338 kor. 62 fillér tőkekövetelés, ennek 1906. évi február hó 21-ik napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 73 kor. 18 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Csonoplyán, adós üzletében leendő eszközésére 1906. évi április hó 30. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitzüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1906. évi április hó 13-án.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

231. szám

1906.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíró 1905. évi V. 927/2. számú végzése következtében Czedler János ügyvéd által képviselt Kiss Ignác szül. Kiss Emma zombori lakos javára Pekánovits Fülöp és Pekánovits Kata zombori szállási lakosok ellen 260 kor. és járuléki erejéig 1905. évi július hó 17 én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 700 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró 1906. évi V. 491/2. sz. végzése folytán 260 kor. tőkekövetelés, ennek 1904. évi szeptember hó 10. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 35 kor. 80 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig zombori gradinai szálláson adósok lakásán leendő eszközésére 1906. évi április hó 27-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitzüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1906. évi április hó 11-én.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

Házadás

Dob-utca 8. szám alatti új házamat szabad kézből eladom.

Özv. Thurszky Jenőné.

723/1906. kig. szám.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

Járásomhoz tartozó Ada községében lemondás folytán megüresedett községi könyvelői állásra pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazása a községi pénztárból havonkénti előleges részletekben kifizetendő 1000 korona évi készpénz.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám **folyó évi május hó 10-ig** nyújtsák be.

Zenta, 1906. április 11-én.

Dr. Buday,
főszolgabíró.

2-1

467. szám.

1906.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye hódásági járásbeli Militics községében lemondás folytán üresedésbe jött gyalogrendőri állásra pályázat hirdettek.

Az állással egybekötött javadalom a községi pénztárból utólagosan havi egyenlő részletekben kifizetendő évi 480 korona készpénz, a ruházatot a megválasztandó rendőr, míg a felszerelést a község tartozik beszerezni.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy az érvényben levő rendőrségi szabályrendeletben előírt kellekkel igazolt kérvényeiket **1906. évi április hó 30-áig** eme község előljáróságánál annál is inkább nyújtsák be, mert későbbben beérkező kérvény figyelembe vételni nem fog.

Megjegyeztetik, hogy kiszolgált csendőrök előnyben fognak részesülni.

Militicsen, 1906. április hó 10-én.

2-1

Az előljáróság.

Szólóvessző!

A világhírű **DELAWARE** adja a legjobb bort!
Oltani, permetezni nem kell!
A szőlészeti kincse.

A phylloxerának ellentáll!!!!
Leírását és árjegyzékét ingyen küldünk bárkinek.

Szőlőoltványok mérsékelt áron kaphatók!
Nagymennyiségű sima és gyökeres **Delaware vessző eladás.**

Cím:

Szigyártó és Takács

szőlőteleptulajdonosok.

*-27

Telep: Alsó-Segesd. Központi Iroda: Felső-Segesd. Somogy megye.

A zombori kereskedelmi és iparbank

ezennel közhírré teszi, hogy a csonoplyai műút mellett, a Sáponya-dűlőben fekvő **210 holdas birtokát parcelláztatja.** Ezen birtoktest 165 hold szántóból és 45 hold kaszálóból áll.

Minden parcella 2 katasztrális holdból áll, amelyek egyenként vagy tömegesen adatnak el. A vevő a vételárból legkevesebb 200 koronát készpénzben, a maradék egyik fele után 5 1/2%, a másik fele után 6 1/2% kamatot tartozik fizetni.

Bővebb felvilágosítást ad

8-6

az igazgatóság.

1772/1906.

Pályázati hirdetmény.

A bácsalmási járáshoz tartozó Mélykut községben leköszönés folytán megüresedett községi irnoki állásra pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **folyó évi április hó 26-ig** annál is inkább nyújtsák be, mert az elkésett folyamodványok figyelembe nem vétetnek. — Ezen állás javadalmazása a községi pénztárból havi előleges részletekben kiszolgáltatandó 800 korona évi fizetés.

Bácsalmás, 1906. április hó 8-án.

Szutrély Lipót,

főszolgabíró.

2-2

Ad 925/1906. szám.

Arlejtési hirdetmény.

Bácsfeketehegy község előljárósága az általa építendő óvoda kiviteli munkálataira zárt írásbeli versenytárgyalást hirdet. Építési, illetve költségvetési összeg: 11386 korona. Ajánlat csak az összmunkálatokra tehető. A lepecsételt, zárt írásbeli ajánlathoz 1000 koronáról szóló letét-nyugta melléklendő. Az ajánlatok legkésőbb **1906. május hó 15-ik napjának déli 12 órájáig** a község előljáróságánál adandók be. Ajánlattevők ajánlataikban tartoznak kijelenteni, hogy jelen építkezésre vonatkozó összes műszaki iratokat tanulmányozták és azokat magukra nézve kötelezőnek ismerik el. Ajánlat általános összegben teendő és az számokkal és betűkkel világosan ki is irandó az ajánlatban. Az építkezésre vonatkozó kiviteli és részlettervek, költségvetés és építési feltételek Bácsfeketehegy község jegyzői hivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Az ajánlatok kétféleképpen teendőek és pedig a folyó év nyári hónapjaira és az 1907-ik év tavaszi, illetve nyári hónapjaira.

Bácsfeketehegy, 1906. évi április hó 9-én.

Kozma Dezső,
jegyző.

Józsa Lajos,
2-2 bíró.

Építési szakmában kitűnően bevált gyártmányok terjesztésére agilis ÜGYNÖKÖT keresünk.

Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérünk: Jól jövedelmező! jelige alatt.

*-2

Törvényesen védve. Minden utánzást és minden utánnyomást büntetnek. — **A törvény nemismerése nem mentesség.**

A bíró: Vádolt, ön csaknem összes és utolsó pénzét haszontalan módon teljesen értéktelen és hatástalan szerekre pazarolta, jólehet önnek, mint csaknem mindenkinek, tudnia kellett, hogy **csakis Thierry balsama és centifolium-kenőcse** a leg-

megbízhatóbb, leghatásosabb, esalhatatlan gyógyítószer minden esetben és ezt sok ezer köszönő-irat is bizonyítja.

A vádolt: Sajnos, többször rábeszéltettem magamat és a nekem ajánlott értéktelen és hatástalan szereket és hamisított balsamokat megvásároltam, amit most nagyon sajnállok.

A bíró: A nem ismerés a törvény szerint nem igazolás és nem mentesség. Miért nem küldette el magának Thierry pregradai gyógyszerész sok ezer bizonyítvány-nyal ellátott brosuráját, amikor pedig kívánatra ingyen és bérmentve mindenkinek megküldik?

A vádolt: Sajnos, erről nem voltam értesítve.

A bíró: Azzal a feltétellel, hogy ezt a mulasztást pótolni fogja, ezáltal még fölmentem az ön és hozzátartozói egészsége iránt köteles gondoskodás áthágása alól. De továbbra is kerülje minden más értéktelen és hatástalan surrogátum és hamisítvány megrendelését és alkalmazását és mindig csak Thierry balsamát és centifolium-kenőcset használja, mint amelyek az egyedül biztos, megbízható és meglepően ható szerek. Az egészség törvényét mindnyájunknak készségesen, pontosan követnünk kell és figyelmen kívül hagyását, akár tudatlanságból, akár hanyagságból, bizonyára súlyos büntetés éri, vagy betegség, vagy legalább a szervezet és az egészségi állapot meggyöngyölése formájában.

A szenvedő emberiség segítségére és a fájdalom s a betegség enyhítésére a legmegbízhatóbban Thierry balsama és centifolium-kenőcse szolgál és önnek nem kell tovább szenvednie, ha ezeket a nagyon olcsó szereket állandóan a házában és magánál tartja és folytonosan használja.

Thierry balsama páratlan szer köhögés, hurut, mellbaj, tuberkulózis, torokgyulladás, rekedtség, bronchitisz, tüdőbaj, májelfajulás, gyomorgörcs, kólika, emésztési zavar, közönséges influenza stb. ellen és biztos segítséget és sikert ad.

Ára: 12 kis, vagy 6 kettős üveg, vagy egyetlen nagy különleges üveg patenzárral **5 K franko.**

Thierry centifolium-kenőcse non plus ultra minden még oly régi seb, gyuladás, kisebesedett mell, mellkeményedés, orbánc, daganat, kelés, sérülés, karbunkulus, ujképződés, hólyag, a gyermekek kisebesedése stb. ellen.

Megpuhit és fájdalom nélkül kihuz a testbe hatolt minden idegen testet, minő az ólom, gáz, szálka, homok stb. jökor alkalmazva, csaknem mindig megakadályozza a vérmérgezést és fölöslegessé teszi a fájdalmas műtétet is.

Ára 2 tégelynek franko **3 K 60.**

A sok ezer eredeti köszönőirattal ellátott brosurát kívánatra mindenki megkapja ingyen és bérmentve. Szétküldi csak a pénz előleges beküldése után, vagy utánvétellel: 26-5

THIERRY A.
gyógyezéresz.

Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Kapható Zomborban:

NEMET városi gyógyszerháza
Szt. György-tér. Telefonszám 71.

A zombori kir. törvényszéktől.

8550/1906. polg. szám.

Hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint urbéri bíróság közhírré teszi, hogy a bácsi 1126. számú betétben A. I 3-4 sorsz. 3730-3731. hr. szám alatt felvett 253.780/1000 hold területű közös urbéri erdőnek az erdők állagából kikebelezettségét és jogosultak között felosztását a m. kir földmivelésügyi miniszter 1901. évi november hó 28. napján 78586/1/4 szám alatt kelt rendeletével megengedvén, ezen erdő terület az arra jogosult urbéres telkesek és szellérek között birtokarányuk szerint bírói közbenjárás nélkül egyenként felosztott és birtokba vétetett. Kubesch István bácsi lakos kérelmére ezen tényleges felosztás bírói jóváhagyása tárgyában s a felosztás megengedhetőségét tárgyzó kérdés eldöntésére szükséges nyomozás megtétele és az érdekeltek meghallgatása végett Szondy Mátyás kir. tszéki bírót küldte ki, s mindezeknek fogantatására határnapul 1906. évi május hó 17-ik (tizenhét) napjának délelőtti 9 óráját Bács községhezához kitűzte, amikor az érdekeltek oly hozzáadással idéztek meg, hogy az eljárás folyamán személyenkénti idézés vagy értesítés elvárása nélkül érdekeik képviseléséről gondoskodjanak. Egyben értesítették az érdekelteket, hogy jogosítottakat felhívó földkönyv és a tényleges felosztásról készített térkép a tárgyalás napját megelőzően 8 napon át a szokott hivatalos órák alatt a községházán megtekinthetésre nyitva tartatik, s hogy az ellen netáni észrevételeiket és kifogásaikat a fenti határnapon a bírói kiküldöttnél szóval vagy írásban előadhassák; továbbá, hogy amennyiben a fenti határnapon a megjelent érdekeltek közül a felosztás ellen senki kifogást nem emel, a meg nem jelentekre tekintet nélkül fog a felosztás megengedhetősége, illetve a tényleges felosztásnak bírói jóváhagyása kérdésében határozat hozatni.

Zombor, 1906. évi április hó 12-én.
Dr. Eperjesy Béla,
 kir. tszéki elnök.

Hungária fürdő

(Zombor, Basa-utca 1. sz. a gimnázium főbejáratával szemben)

mindennap reggeli 5 órától kezdve esti 6 óráig a nagyközönség rendelkezésére áll.

Urak részére
 mindennap délig, kedden és szombaton délután is.

Hölgyek részére
 hétfőn, szerdán és pénteken délután 2 órától, diákok részére kedden délután.

Gőzfürdőjegy I kor.
Kádfürdőjegy I K 20 fil.
Diákjegy 40 fillér,
 mely utóbbi csakis kedden d. u. vehető igénybe. *—19

... Telefon a fürdőben.

Legszebb és legfrissebb VIRÁGOK

a legnagyobb választékban, a legelegánsabb

lakodalmi, névnapl, szinpadl csokrok, a legimpozánsabb babér-, pálma- és virágkoszorúk,

valamint mindennemű

virágkosarak, asztal, valamint virágdiszek, egyéb

legszebben és legjutányosabban üzletemben kaphatók.

NAETER LUJZA

cégtulajdonos:

SPLIHÁI KÁROLY

cs. és kir. udvari virágkereskedés. 13-12

BUDAPEST, VI. Andrássy-ut 7.

*

Vidéki megrendelések gondosan, pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

Acetylen világításhoz:

Legjobb minőségű római darabos calciumcarbid 26.— K.

Legjobb minőségű római szemcsés carbid 30.— K.

Árak 100 kg. tiszta súlyért, tehát csomagolási súly beszámítása nélkül, ingyenes csomagolással, azonnali készfizetés vagy utánvétel ellenében, pénztári engedmény és minden levonás nélkül.

Szállítunk legkitűnőbb rendszerű acetylenkészülékeket és teljes acetylen-világítási berendezéseket is legjobban.

Allandó nagy raktár Budapesten. Gyors kiszolgálás.

SCHVARCZ JÓZSEF és TÁRSA

52-22

BUDAPEST, V., Váci-körut 26/a.

A G R A R I A

KÉRJEN

MINDEN

GAZDA

AGRARIA-tól

ARJEGYZÉKET

gőzcseplőkészletekről,
benzinmotorokról
és vetőgépekről.

Az árjegyzéket díjtalanul küldjük.

Levélcíme:
A G R A R I A
Budapest, Váci-ut 2.
52-18

A G R A R I A

Kerestetik egy **könyvelőnő**, aki a könyvelésben és levelezésben jártas, május hó 1-ére való be-lépésre. Ugyanitt egy **szolga**, aki magyarul és szerbül ír és beszél, felvétetik.

Bővebb felvilágosítást ad

Sztojkovits Nenád és Társa

bank-, váltó- és zálogintézete
Zomborban.

Zombor és környékének kizáró-
lagos elárusítója.

**Olajfestékek, festőművészek-
nek tubusokban dr. Fr.
Schoenfeld és Tsa Düssel-
dorfi gyárából.**

**Legfinomabb olajfestékek tu-
busokban festő tanulóknak
skizsek és tanulmányok el-
készítésére.**

**Gyorsan és keményre száradó szo-
bapadló fénymáz.**

Borostyánkő olajfénymáz.

**Linoleum és zománcfénymáz fes-
tékek.**

**Szobapadló kenőcsök legjobb minő-
ségű sárga, fehér és barna szí-
nekben.**

Szobapadló szeszfénymázak.

Olajfestékek minden színben.

**Nem létezik jobb, mint a borostyánkő
olajfénymáz, amely mint medvefej
van ellátva védjeggyel.**

Kocsimázolóok részére:

„Hintó“-fénymáz (legfinomabb angol),

„Schleif“-fénymáz,

„Kerék“-fénymáz,

„Allvány“-fénymáz,

valamint az összes anyagok és kellékek,
festékek, mázólok és fénymázolóok részére
gyári áron kaphatók.

Szenzáció!

Szenzáció!

Aki akarja, hogy a kályhája szoba-
disszé váljon, az vegyen füst és szag-
mentes (törvényesen védett)

Vénus kályhafényt,

annak 5 perc alatt **kefélés nélkül**
bámulatos ragyogó kályhája lesz.

Kapható: *—3

Gergurov Dániel és Fia

vas-, szén- és festékkereskedésében
ZOMBORBAN, Kossuth Lajos- (fő-) utca.

KEIL-LAKK

legkittünőbb mázólo-szer puha padló számára.

Keil-féle fehér glazur fénymáz mosdók számára 90 fl

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fl.

Keil-féle padlófénymáz 90 fl.

Keil-féle szalmakalap festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

8—5

Weidinger S. és Zs. cégnél Zomborban.

Ritka alkalmi vétel!

Villanyos csillár kiállítás.

A legegyszerűbbtől a legdiszesebbig.

VILLANYVILÁGÍTÁSI BEVEZETÉSEK

a legmesszebbmenő szavatolás mellett.

Petroleum és gázlámpák

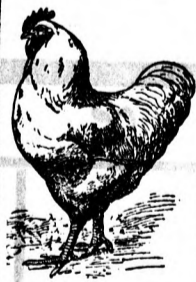
villanyra átalakíttatnak

Teltsch Gáspár

optikai és elektrotechnikai műintézetében

ZOMBORBAN 50—49

Bámulatos olcsón!

Kitüntetések:

Arad
Pozsony
Budapest
Lovrin
Veszprém
Nagybecskerek
Panesova
Szatmár
Szófia
Bécs
Belgrád

Sárga Orpington tenyésztőjások.

Telivér fajtisza sárga Orpington tyukok tenyésztőjásai
kaphatók

**REITTER OSZKÁR főkapitánynál
NAGYBESZKEREKEN.**

Darabja 80 fillér.

Saját találmányu kipróbált rázásmentes csomagolás ingyen.

Törés teljesen kizárva.

Fajtiszta **sárga Orpington kakasok és tyukok,**
valamint

angol emdeni libák

ősz szállításra előjegyezhetőek.

Számos hazai és külföldi kiállításon I. rendű kitüntetések. Diszokle-
velek, aranyérmek, díszleléktárgyak.

6—1

Magyar állami

nagy aranyérem.